

บันทึก

เรื่อง ขอให้ตีความประมวลรัษฎากร (มาตรา ๑๒๑)

กรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ส่งปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงกลาโหมโดยหนังสือที่ ๗๐๗๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น

เรื่องนี้ปรากฏว่า กระทรวงกลาโหมได้ขอยกเว้นภาษีรัษฎากรและขอสิทธิออกไปจนสุราให้แก่ร้านค้าปันส่วนของทางราชการ ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อกิจการค้าของร้านค้าปันส่วนของทางราชการทหารตั้งอยู่ในบริเวณที่ตั้งหน่วยทหาร และทุนที่ได้ดำเนินการดังกล่าวก็ใช้ทุนของสโมสรร จึงเห็นว่าถ้ากิจการนี้ได้กระทำให้แก่สมาชิกของสโมสรร โดยเฉพาะ และกิจการดังกล่าวเป็นแต่เพียงส่วนประกอบสำหรับกิจการของสโมสรรเท่านั้น มิใช่กิจการดังเช่นกิจการของสถานการค้าทั่วไปทั้งมิได้มุ่งหากำไรไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ทางสโมสรรทหารก็อาจยื่นเรื่องขอยกเว้นภาษีการค้าได้ตามนัยแห่งประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง กำหนดระเบียบและเงื่อนไขให้กิจการของสโมสรรหรือสมาคมปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีการค้า ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๑ ตอนที่ ๔๕ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ฉะนั้น กระทรวงการคลังจึงเห็นว่าสำหรับภาษีเงินได้ สโมสรรทหารจึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสีย ส่วนอากรแสตมป์นั้น เมื่อสโมสรรทหารออกไปรับเงินก็ต้องปิดอากรแสตมป์ตามบัญชีอัตราอากร ข้อ ๒๘ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

กระทรวงกลาโหมเห็นว่า การที่ให้สโมสรรทหารต้องปิดอากรแสตมป์นั้นไม่เป็นการถูกต้อง เพราะสโมสรรทหารเป็นส่วนราชการ จึงต้องได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหานี้พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงกลาโหม และผู้แทนกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าปัญหาคือว่า สโมสรรทหารเป็นหน่วยราชการหรือไม่นั้น ตามตัวบทกฎหมายเองก็ไม่มีคำตอบที่แน่นอนโดยสมบูรณ์ แต่เมื่อพิจารณาตามตัวบทเท่าที่มีอยู่ คณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๖ การแบ่งกระทรวง ทบวง ได้มีบทบัญญัติกล่าวไว้ว่ามีกระทรวง ทบวงอย่างไร และหน้าที่ราชการของแต่ละกระทรวง หรือทบวงนั้นก็มิมีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินั้นแบ่งส่วนราชการเป็นกรม หรือฐานะเท่ากรม

สำหรับกระทรวงกลาโหม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๙๖ ไม่ได้แบ่งส่วนราชการเป็นกรมเช่นกระทรวงอื่น บทบัญญัติในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เกี่ยวกับกระทรวงกลาโหมมีเพียงว่า

“มาตรา ๙ กระทรวงกลาโหมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร

ราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน”

ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นเท่าที่เกี่ยวกับกระทรวงอื่น บทบัญญัติมิได้อ้างถึงข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน อย่างเช่นกระทรวงกลาโหมเลย

“ข้อบังคับและระเบียบแบบแผน” นี้ อาจตีความหมายถึงข้อบังคับและคำสั่งที่กระทรวงกลาโหมได้ตราออกใช้บังคับมาแต่ตั้งเดิมนั้นก็ได้ ผู้แทนกระทรวงกลาโหมได้ชี้แจงว่า ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนนี้ คือข้อบังคับและคำสั่งของกระทรวงกลาโหมซึ่งตีพิมพ์แจกแก่หน่วยราชการในกระทรวงกลาโหม แต่มิได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพราะถือเป็นความลับของราชการทหารด้วยเกี่ยวกับกำลังรบ

๒. ปรากฏว่ามีกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบป้องกันราชอาณาจักรแบ่งหน้าที่ราชการในกระทรวงกลาโหมไว้ และหน้าที่ราชการส่วนใหญ่ในกระทรวงกลาโหมนี้ ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ฯลฯ ไว้ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกองทัพบก ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๔๙๘ ในมาตรา ๔ ว่า ๑. (๒) ง. (ค) กรมสวัสดิการทหารบกเป็นหน่วยราชการในกองทัพบก นอกจากนี้ได้มีข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม เกี่ยวกับกรมสวัสดิการทหารบก แบ่งกรมนี้ออกเป็นกองต่าง ๆ และแต่ละกองแบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ มีแผนกสโมสรรวมอยู่ด้วย ในกองกีฬาสโมสรและบันเทิง

ผู้แทนกระทรวงกลาโหมได้แถลงว่า กองอื่น ๆ ก็มีได้ปิดอาคารสแตมปีและแผนกกีฬาสโมสรและบันเทิง ในกองกีฬาสโมสรและบันเทิง ก็มีได้ปิดอาคารสแตมปี ก็เมื่อแผนกสโมสรอยู่ในกองกีฬาสโมสรและบันเทิง และเมื่อแผนกอื่น ๆ หรือกองอื่น ๆ ในกรมสวัสดิการ ก็มีได้ปิดอาคารสแตมปี แผนกสโมสรก็ไม่ต้องปิดอาคารสแตมปีเช่นเดียวกันผู้แทนกระทรวงการคลังได้ยอมรับว่า แผนกและกองอื่นไม่ได้ปิดอาคารสแตมปีในใบรับเช่นเดียวกัน เมื่อเป็นดังนี้ และเมื่อผู้แทนกระทรวงกลาโหมก็ชี้แจงว่าข้อบังคับและระเบียบแบบแผนมีเช่นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่าแผนกสโมสรในกองกีฬาสโมสรและบันเทิง กรมสวัสดิการทหารบก เป็นหน่วยหนึ่งของราชการและไม่ต้องปิดอาคารสแตมปีตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑

ส่วนกองทัพอากาศและกองทัพอากาศก็มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการเป็นกรมสวัสดิการและในกรมสวัสดิการก็มีสโมสรอย่างกองทัพบก ฉะนั้นก็คงได้รับยกเว้นอย่างเดียวกับสโมสรของกองทัพบก.

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุด แสงอุทัย)
เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๘